

תרומתם של ההדרכה הניתנת לחונכי פר"ח ומשתנים אישיים להערכת החונכות האישית- דיווחי חונכים חרדים ושאינם חרדים

עורכי המחקר: המרכז למחקר חינוכי-חברתי - המכללה האקדמית בית ברל

כדי להבטיח את איכות החונכות מקבלים החונכים הדרכה בשני ערוצים: הדרכה אישית הכוללת מפגשים פרטניים בין חונך/ת לרכז המתקיימים אחת לחודש ומתמקדים בחונכות הספציפית. ההדרכה הקבוצתית נערכת לכלל קבוצת החונכים שבאחריות כל רכז/ת ומתקיימת מספר פעמים בשנה ומתמקדת בתכנים קבועים המשותפים לכולם.

מטרות ההערכה:

- בחינת תרומתה של ההדרכה שניתנה לחונכות פר"ח.
- בחינת תרומתם של משתנים אישיים שונים (השתייכות למגזר החרדי, תחושת אחריות חברתית ודימוי עצמי כללי) להערכת תרומת החונכות לתפקוד חניכות פר"ח.

הליך המחקר:

- 346 חונכות חרדיות ו-448 חונכות שאינן חרדיות מילאו שאלונים לצורך המחקר.
- בשתי הקבוצות שנבדקו, לא היה ניסיון קודם בחונכות פר"ח.
- אופי וטיב ההדרכה החונכות נשאלו באיזו מידה עסקו בפגישות ההדרכה בכל אחד מהנושאים.
- תרומת החונכות לחניך נבחנה באמצעות בדיקה של התחום ההתנהגותי, התחום הלימודי והתחום החברתי החונכות התבקשו לציין באיזו מידה לדעתן, חל שינוי בכל אחד מהתחומים
- תכונות ועמדות אישיות - נבדקו בשני מישורים: אחריות חברתית נבדקה באמצעות סולם המודד אחריות חברתית לאומית, אחריות חברתית מקומית ואחריות חברתית אישית ודימוי עצמי.

ממצאי המחקר:

- נמצאו קשרים רבים, אך חלשים בין תכני ההדרכה ותחומי התרומה לתפקוד החניכות.
- בקבוצת החונכות החרדיות נמצא שככל שמידת העיסוק במסגרת ההדרכה, בתכנים הבאים עלתה, דווחה מידה רבה יותר של תרומה לחניכות:
- הדרכה בנושא קידום החניכות וכן הדרכה על הכנה לפרידה תרמו לתפקוד הלימודי והחברתי של החניכות.
- הדרכה בהקניית מיומנויות ואסטרטגיות שונות תרמה לתפקודן החברתי של החניכות.
- במקרים בהם עסקה ההדרכה ביכולת לשרוד את שנת החונכות דווח על תרומה פחותה לחניכות.

- ככל שהחונכות דיווחו על פחות עיסוק במסגרת ההדרכה שקיבלו בהתמודדות עם קשיים שהתעוררו במהלך החונכות ובסוגיה של לשרוד את השנה ועל יותר עיסוק בקידום החניכה ובהכנה לפרידה, הן דיווחו על מידה רבה יותר של תרומה לתפקוד הלימודי של חניכותיהן.
- כלל החונכות שנבדקו במדגם והן כל קבוצת חונכות בנפרד (חרדיות ושאינן חרדיות) דיווחו על שיפור בקרב החניכים בתחומים ההתנהגותי, החברתי, הרגשי והלימודי. השיפור הגדול ביותר בתחום ההתנהגותי. השיפור הקטן ביותר דווח בתחום החברתי.
- בהתייחס לתרומת החונכות לתחום הלימודי של החניכות נמצאו הבדלים מובהקים. החונכות החרדיות דיווחו על תרומה רבה יותר של החונכות בתחום זה בהשוואה לחונכות שאינן חרדיות.
- ככל שהדימוי העצמי של החונכות היה גבוה יותר, הן דיווחו על תרומה רבה יותר של החונכות לתפקוד ההתנהגותי, לתפקוד הלימודי ולתפקוד החברתי של החניכות.

